

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 418/2024
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Младен Ђурковић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., против туженог Фабрика гумених производа „Рекорд Холдинг“ ДП Београд у стечају, ул. Југословенска бр. 2/13а, МБ 07014007, кога заступа пуномоћник Михајло Срдић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., са умешачем на страни туженог ББ из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа Томислав Ивановић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., ради утврђивања ништавости и поништаја одлуке, вредност предмета спора 12.000.000,00 динара, одлучујући о ревизијама туженог и умешача на страни туженог, изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7806/22 од 29.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025. године, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије туженог и умешача на страни туженог, изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7806/22 од 29.11.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца, туженог и умешача на страни туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка као носновани.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2737/2020 од 10.06.2022. године у I ставу изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је ништава Одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године. Ставом III изреке, одбијен је тужбени захтев да се поништи Одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године. Ставом IV изреке је обавезан тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 391.800,00 динара, а ставом V је одбијен захтев умешача за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 7806/22 од 29.11.2023. године у ставу I изреке одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 2737/2020 од 10.06.2022. године у ставу III и V изреке пресуде.

Ставом 2 изреке, преиначава се иста пресуда у ставу II изреке којим је одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништава Одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године, што би тужени био дужан признати и трпети и у ставу IV изреке и одлучује

тако што се утврђује да је ништава Одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године. Одређује се да свака страна сноси своје трошкове поступка и одбија захтев умешача за надокнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7806/22 од 29.11.2023. године, ревизију су изјавили тужени и умешач на страни туженог, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију тужилац је оспорио у целини наводе уз ревизије туженог и умешача на страни туженох и предложио Врховном суду да исте одбије као неосноване.

Врховни суд је испитао побијану другостепену пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ 72/11....са изменама) и утврдио да су ревизије туженог и умешача на страни туженог, неосноване.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. и 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Предмет тужбеног захтева је утврђење ништавости, односно поништај Одлуке туженог бр. 38 од 15.08.2008. године о додели стана овде умешачу.

Према чињеничном стању које је у поступку утврђено Одлуком управног одбора туженог бр. 10/9 од 21.10.1999. године, донетој на основу предлога одбора директора, тужени је доделио тужиоцу на коришћење стан у улици ... бр. ..., на III спрату, бр. 11, површине 75,26 м², по структури трособан. На основу те одлуке, тужени је као купац са тужиоцем као продавцем закључио Уговор о откупу стана бр. 70 од 04.07.2000. године, који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду дана 06.07.2000. године, којим је одређена вредност стана уз обавезу купца да исти отплати у року од 40 година у 480 месечних рата, у износу од по 545,70 динара, те је одређено да се на стану до исплате цене уписује хипотека у корист продавца, а купац стиче право својине даном закључења уговора. Тужилац и тужени су закључили и Анекс наведеног уговора о откупу стана који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду Ов 5237/01 дана 25.04.2001. године, којим су утврдили коначну вредност стана на дан 27.02.2001. године у износу од 408.182,00 динара, па је истим обавезан купац да коначну цену по закључењу Анекса уплати на рачун продавца у року од 30 дана, а да уколико не испуни ову обавезу Анекс се сматра неважећим. У државини предметног стана налази се почев од 31.12.1999. године, а отплату месечних рата врши почев од закључења уговора о откупу стана и даље. Тужиоцу је радни однос код туженог престао 2001. године.

У поступку је даље утврђено да је ББ умешач на страни туженог, пред Другим општинским судом у Београду исходовао правноснажну пресуду П 189/07 од 10.04.2008. године, којом је усвојен његов тужбени захтев и поништена Одлука туженог бр. 10/9 од 21.10.1999. године о давању стана на коришћење тужиоцу. Након доношења пресуде Другог општинског суда у Београду П1 89/07, тужени је исти стан доделио на коришћење умешачу, Одлуком скупштине бр. 38 од 15.08.2008. године путем закупа на неодређено време. Тужени и умешач нису закључили уговор о коришћењу стана на неодређено време, нити уговор о откупу стана.

У поступку који се водио по тужби овде умешача против туженог, Привредни суд у Београду донео је пресуду П 986/17 од 06.09.2017. године, којом је одређено да је основано потраживање овде умешача о додели стана по одлуци туженог бр. 38 од 15.08.2008. године и то стана бр. 11 на III спрату у ул. ... бр. ..., по структури трособан, површине 75,26 м², на Новом Београду. Пресудом Врховног касационог суда Прев 359/18 од 08.02.2019. године потврђена је пресуда Привредног суда у Београду у наведеном делу. ББ, овде умешач је против тужиоца и туженог покренуо и поступак

пред Привредним судом у Београду ради утврђења да је ништав Уговор о откупу стана бр. 70 од 04.07.2000. године, да се предметни стан излучи из стечајне масе, а да се тужилац исели из предметног стана, као и да се тужилац и тужени обавезу да умешачу предају предметни стан на коришћење. Наведени поступак још увек није правноснажно окончан.

Након спроведеног доказног поступка, првостепени суд закључује да је тужени у спровођењу пресуде Другог општинског суда у Београду од 10.04.2008. године, којом је поништена као незаконита одлука управног одбора туженог бр. 10/9 од 21.10.1999. године о давању предметног стана на коришћење тужиоцу, донео одлуку о додели истог стана овде умешачу дана 15.08.2008. године. У време доношења те одлуке тужилац није био у радном односу код туженог, а умешач је био запослен на радном месту Тужилац као незапослено лице по ставу првостепеног суда није активно легитимисан да тужбом побија одлуку туженог о додели стана овде умешачу. Првостепени суд је имао у виду и да истакнути разлози који се односе на начин сазивања седнице скупштине, као и други разлози представљају разлоге за поништај одлуке, па стога с позивом на одредбе Закона о привредним друштвима, односно Закона о предузећима који је важио у предметном периоду када је донета одлука на коју се односи тужбени захтев, закључује да је једино активно легитимисана за подношење захтева за поништај предметне одлуке била републичка Агенција надлежна за послове приватизације, а не тужилац, као раније запослено лице код туженог и због тога првостепени суд закључује да су неосновани наводи тужиоца да су испуњени услови за поништај Одлуке скупштине туженог од 15.08.2008. године, као донете супротно одредбама чланова 138. до 151. тада важећег Закона о привредним друштвима. Стога првостепени суд одбија тужбени захтев и у делу да се утврди да је ништава предметна одлука туженог бр. 28 од 15.08.2008. године, као и да се иста одлука поништи.

Другостепени суд налази да је првостепени суд правилно применио материјално право у делу када је одбио тужбени захтев да се поништи одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године, са разлога што тужилац као бивши запослени није активно легитимисан за подношење тужбе за поништај одлуке скупштине друштва, имајући у виду да је његов радни однос код туженог престао 2001. године, а да је предметна Одлука донета 2008. године, као и да, уз испуњеност других услова, једина која би евентуално могла да поништи Одлуку, била Агенција за приватизацију.

Међутим, приликом доношења одлуке о тужбеном захтеву да се утврди да је ништава предметна Одлука, другостепени суд налази да првостепени суд није правилно применио материјално право.

Према образложењу другостепеног суда, Уговор о откупу стана је један од начина стицања права својине и такав уговор има стварноправно дејство, при чему је стицање извршено моментом закључења пуноважног правног посла, односно уговора о откупу. Одлуком о додели стана у спору умешачу од 15.08.2008. године, правни претходник туженог је располагао станом којим је већ претходно располагано на начин што је исти стан додељен овде тужиоцу и са којим је тужени закључио Уговор о откупу стана бр. 70 од 04.07.2000. године, који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду дана 06.07.2000. године, који представља пуноважни основ за стицање права својине. Тужилац је, како то из одредаба самог уговора, а и Закона о становању произлази, моментом закључења пуноважног правног посла, односно овог уговора постао власник стана, јер тај уговор има стварноправно дејство, а моменат стицања је моменат закључења овог уговора о откупу. Носилац права располагања не може закључити нови уговор о откупу истог стана са другим лицем. Стога, имајући у виду напред наведено, произлази да је тужени располагао предметним станом два пута, што такво располагање чини ништавим, јер је супротно принудним прописима. Стога

су по оцени другостепеног суда испуњени услови из члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, да се утврди да је Одлука скупштине друштва туженог бр. 38 од 15.08.2008. године ништава.

Врховни суд прихвата правни став другостепеног суда.

Одлука туженог бр. 38 од 15.08.2008. године којом је додељен на коришћење умешачу стан бр. 11 на III спрату у ул. ... бр. ..., на Новом Београду, донета је у ситуацији кад тужени није био носилац права располагања на стану који додељује, јер како је утврдио другостепени суд, тај стан је претходно додељен у закуп тужиоцу још 1999. године, а након након тога 2000. године, закључен уговор о откупу стана између тужиоца и туженог и тужилац ступио у посед стана и започео поступак откупа стана и на тај начин стекао право својине на предметном стану. Тужени никада није раскинуо наведени уговор.

Дакле, умешачу је спорном одлуком додељен стан којим тужени у време расподеле није располагао нити могао доделити. Имајући у виду одредбе Закона о раду, који јесте специјални пропис којим се регулишу права, обавезе и одговорности из радног односа, и одредбе Закона о становању, који прописује стицање својства закупца стана и поступак откупа, Врховни суд налази да се утврђивање ништавости одлуке о додели стана на коришћење која је предмет спора, не може везивати за рокове који су прописани одредбом члана 195. овог закона у оквиру поглавља који регулише заштиту права запослених, како то сматра ревидент, нити се могу у конкретном случају примењивати одредбе Закона о привредним друштвима које се односе на побијање одлуке скупштине друштва.

У радном спору а и у спору који произлази из одредба Закона о становању не може се искључити утврђење апсолутне ништавости уговора или одлука које су донете на основу тих закона, већ у таквим случајевима има места примени Закона о облигационим односима, а који се примењује на односе који нису уређени у конкретном случају наведеним законима, а произлазе из односа послодавца и запосленог (члан 23. ЗОО).

Стога се неосновано у ревизији умешача истиче да је тужиоцу истекао законски рок за подношење тужбе, позивајући се на одредбе Закона о раду и да је тужбу из тог разлога и из разлога недостатка активне легитимације, требало одбацити.

Другостепени суд правилном применом одредбе члана 103. став 1. Закона о облигационим односима и члана 109. став 1. истог закона, донео побијану одлуку.

Решавајући о захтеву тужиоца туженог и умешача за накнаду трошкова ревизијског поступка, Врховни суд налази да туженом и умешачу право на трошкове не припада јер је ревизија одбијена као неоснована а трошкови за одговор на ревизију који је поднео тужилац, не представљају нужне трошкове који би се досудили сагласно члану 154. Закона о парничном поступку.

На основу свега изложеног, Врховни суд је применом одреби члан 414. и 165. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић